

LÄGESRAPPORT SKYDDAD NATUR 2 FEBRUARI 2015

Det här är den andra lägesrapporten om skyddad natur. Rapporten ger en bild över vad som är på gång, vad som händer och vad som har hänt. Innehållet utgår från Naturvårdsverkets uppdrag och roll. Den publiceras varannan månad eller oftare efter behov.

Vägledning om förvaltning av skyddad natur – på gång

Vi har startat arbetet med att ta fram en uppdaterad vägledning om att förvalta skyddad natur. Den ska vägleda om bland annat:

- Förvaltarens uppdrag och arbetssätt
- Frågor om ansvar och säkerhet
- Att genomföra en adaptiv förvaltning
- Förvaltningens miljöprofil och direkta miljöpåverkan

Alla texter skickas på remiss i mars 2016 enligt tidplanen. Innan dess håller vi en workshop för avstämning av materialet. Texterna i vägledningen stäms av löpande med ett antal personer, bland annat från länsstyrelserna. Därför har projektet ingen extern referensgrupp. Vi bedömer att vägledningen ska vara klar i mars 2017 och publiceras då på Naturvårdsverkets webb.

Kontakt: [Josefin Olsson](#)

[Om vägledningen](#)

Delar av brandområdet i Västmanland blir naturreservat

Den stora branden i Västmanland har skapat unika naturvärden. Vi byter eller köper mark i det brandpåverkade området för att skydda naturvärdena. Det blivande naturreservatet Hälleskogsbrännan beräknas bli åtminstone 6000 ha. Totalt var det ca 14 000 ha som påverkades av skogbranden.

Läget för arbetet:

- Vi har tecknat avtal med Karl Hedin AB som omfattar ca 3500 ha brandpåverkad mark.
- Avtal är på gång att tecknas med Bergvik och Västerås stift. De ersätts genom markbyten.
- Inom kort inleds förhandlingar med några privata markägare.
- Sveaskog planerar att bilda en ekopark av de ca 1500 ha av företagets skogsmark som påverkades av branden.

Kontakt: [Anna Burehäll](#)

[Bergvik skogs brandfält blir naturreservat](#)

[Brandområden blir naturreservat när Västerås stift och staten byter mark](#)

16 nya Åtgärdsprogram för hotade arter 2014

- Större barkplattbagge
- Violet guldvinge
- Låsbräkningar i hävdade marker
- Läderbagge
- Hällebräcka
- Skalbaggar på äldre död tall
- Stäppfingersvamp
- Gölgroda
- Hotade insekter på krisslor
- Glanstagel
- Steklar, myrlejonsländor och spindlar i sanddyner
- Humlepälsbi
- Fågelfotsmossa
- Almblombeck
- Jämtlandsmaskros
- Strandskinnlav

18 uppdaterade Åtgärdsprogram för hotade arter 2014

- Dynglevande skalbaggar
- Dårgräsfjäril
- Finnögontröst
- Kornsparv
- Kronärtblåvinge
- Kärrnocka
- Lökgroda
- Nipsippa och gotlandssippa
- Nålginst, tysk ginst och ginstlevande fjärilar
- Ostronört
- Sex hotade bokskogsarter
- Skräntärna
- Spansk fluga
- Stor ögontröst
- Sumpjordtunga
- Sötgräs
- Violgubbe
- Vityxne i södra Sverige

25 program löpte ut 2014. Av dessa planeras avslut av sex program: Blodtoppblomvecklare, Klockgroda, Pilgrimsfalk, Skirmossa, Smal dammsnäcka och Strandjordtunga.

Kontakt: [Maano Aunapuu](#)

[Åtgärdsprogram för hotade arter](#)

Strandskydds dagar 10-11 mars

Naturvårdsverket och Strandskyddsdelegationen ordnar den 10-11 mars en träff i Stockholm. Träffen handlar om:

- Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelserna
- Nya bestämmelsen om upphävanden vid små sjöar och vattendrag
- Information och redskap som underlättar för dig som anordnar träffar om strandskydd för handläggare på kommuner och länsstyrelser.

Kontakt: [Cecilia Persson](#)
[Strandskydds dagar och anmälan](#)

Insamling av strandskyddsstatistik för 2014

Liksom tidigare år ska länsstyrelserna redovisa statistik om bland annat antal strandskyddsdispenser och beslut om upphävande av strandsskydd. Anvisningar om detta har gått ut till samtliga länsstyrelser. Både kommunernas och länsstyrelsernas beslut ska redovisas. Naturvårdsverket samlar in statistiken och redovisar vidare till Miljö- och energidepartementet. Nytt för i år är att även tillsynsbeslut ska redovisas samt arealer utvidgat strandskydd. Siffrorna ska in till Naturvårdsverket senast 16 februari respektive 2 mars.

Kontakt: [Cecilia Persson](#)

Kunskap och känsla om natur och kultur

Centrum för naturvägledning (CNV) är en kompetensresurs, utvecklingsnav och mötesplats för alla som förmedlar kunskap om och väcker känsla för naturen och kulturlandskapet.

Vi finansierar stora delar av CNV:s verksamhet och under 2015 arbetar CNV med ett flertal projekt. Några av dem är att forma en handledning för naturvägledning och att stödja utvecklingen av Naturum.

Kontakt: [Eva Sandberg](#)
[Centrum för naturvägledning](#)

Naturvårdsavtal för skogar med höga sociala värden

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket har kommit överens om att utöka naturvårdsavtalets användning. Från och med i år är det möjligt att teckna naturvårdsavtal även för att bevara skogars sociala värden.

Sedan tidigare syftar naturvårdsavtalet till att utveckla och bevara områden med höga naturvärden. Avtalet kan tecknas mellan markägare och Skogsstyrelsen, länsstyrelse eller kommun.

Kontakt: [Ulrika Karlsson](#)
[Om naturvårdsavtal](#)

Riktlinjer för entréer till nationalparker

En väl utformad entréplats ger besökaren positiva upplevelser. Vi har reviderat riktlinjerna som ger stöd och inspiration till alla som deltar i att utveckla entréer till Sveriges nationalparker. Tanken är att säkerställa en hög kvalitet på upplevelsen vid entréer till Sveriges nationalparker.

Kontakt: [Gisela Norberg](#)

[Riktlinjer för entréer till Sveriges nationalparker](#)

Ekonomi

Halvhalt i markersättningsarbetet

Vi har nu fått samtliga läns prioriteringslista för markersättning 2015 – stort tack! Önskemålen överstiger vida det utrymme vi kommer ha i år. Vi har redan klara avtal för över 300 miljoner 2015 och behöver få grepp om de avtal som är på väg in. Vi kommer tillsammans med förhandlarna och länsstyrelserna så fort som möjligt göra en sammanställning av dessa. Vi bedömer att arbetet under 2015 först och främst måste inriktas på att genomföra pågående och redan överenskomna affärer.

Vi bokar telefonmöte i februari med alla län för att ha dialog om hur arbetet med markersättningar ska genomföras i varje enskilt län.

Därför ber vi om ett halvhalt i arbetet. Det innebär att vänta med att:

- Begära godkännande till fördelningsplan av helt nya objekt – stora utvidgningar
- Dra igång några nya objekt i fördelningsplanen
- Beställa värdering eller förhandlingsuppdrag
- Inte godkänna några nya intrångsersättningar

Kontakt: [Maria Tiricke](#)

Åtgärder för värdefull natur:

412 miljoner fördelas till länsstyrelserna

Efter en annorlunda höst när det gäller statsbudgeten landade anslaget 1:3, åtgärder för värdefull natur på 649 535 000 kronor. Det är en höjning med 13 mnkr jämfört med 2014. Den höjningen ska användas till arbete med biologisk mångfald och ekosystemtjänster. I detta ingår även arbete med grön infrastruktur.

412 miljoner är fördelade till länsstyrelserna. Vi har skickat ut de enskilda besluten till respektive län och vi arbetar med prioriteringar av investeringar

och särskilda insatser. Medel kan sedan rekvireras efter att länsstyrelserna har åiterrapporterat eventuellt oförbrukade bidrag till oss.

Kontakt: [Ingela Hiltula](#)

[Fördelning till länsstyrelser och diagram över hela anslaget](#)

Hårda prioriteringar i investerings- och underhållsplan

Arbetet med investeringsplan och plan för reparation och underhåll av Naturvårdsverkets fastigheter pågår. Planerna kommer förhoppningsvis beslutas av avdelningschefen under vecka sex. Utskicket till länsstyrelser och andra berörda parter planeras ske samma vecka.

Årets ekonomiska utrymme är litet och har medfört en hård prioritering av vilka åtgärder som kan genomföras i år. Vi kommer att under 2015 prioritera att avsluta påbörjade projekt, genomföra akuta åtgärder samt vissa mindre investeringar. Detta medför att större nybyggnationer och andra viktiga åtgärder har fått skjutas till kommande år.

Kontakt: [Andreas Andersson](#)

Nyheter i korthet

40-tal svar på remissen

Vi har fått ett 40-tal svar på remissen Organiserat friluftsliv och naturturism i skyddad natur – vägledning för förvaltare. Just nu bearbetar vi vägledningen utifrån synpunkterna och kommer sedan ge ut vägledningen och en kortare broschyr riktad till organisatörer.

Kontakt: [Ulrika Karlsson](#)

[Remissen: Organiserat friluftsliv...](#)

Utvärdering Åtgärdsprogram för hotade arter

Under 2015 ska vi utvärdera effekterna av arbetet. Direktoratet för Naturförvaltning i Norge utvärderade 2010 åtgärdsprogrammets arbetssätt. Däremot saknas utvärdering av resultaten av arbetet.

Kontakt: [Maano Aunapuu](#)

Beslut nya Ramsarområden

Regeringen har beslutat om två nya Ramsarområden Oset-Rynningeviken och Sikåsvågarna. Flera äldre Ramsarområden har fått ändrade gränser. Beslutet baserar sig på ett förslag som vi och länsstyrelserna har tagit fram.

Kontakt: [Jenny Lonnstad](#)

[Nya Ramsarområden](#)

Översyn av lista för Åtgärdsprogram för hotade arter

Under 2015 ska ArtDatabanken, på uppdrag av oss, ta fram ett förslag på en ny eller uppdaterad lista för åtgärdsprogram för hotade arter i terrestra miljöer. Utifrån förslaget beslutar vi om en ny ÅGP-lista.

Kontakt: [Maano Aunapuu](#)

Konferenser 2015

Strandskydds dagar	10-11 mars	Stockholm	Handläggare på länsstyrelser	Cecilia Persson Mer info och anmälan
Kurs om värde och skötsel av skyddsvärda träd	20-22 april	Vårdnäs kursgård i Östergötland	Förvaltare på länsstyrelser och kommuner	Maano Auna-puu Mer info och anmälan
Tankesmedja för friluftsliv	28-29 april	Örebro	Ideella organisationer, kommuner, myndigheter, företag, markägareorganisationer och branschorganisationer. Läs mer	Eva Stighäll Mer info och anmälan
Träff för Åtgärdsprogram för hotade arter	8-10 september	Uppsala	Kontaktpersoner för Åtgärdsprogram för hotade arter	Maano Auna-puu
LONA-träff	15 sept	Stockholm	Länsstyrelsernas kontaktpersoner för LONA	Ingegerd Ward
Naturvårdskonferens	22-24 sept	Östergötland	Naturvårdsdirektörer	Anna Helena Lindahl
Naturumträff	6-8 okt	Naturum Vänerskärsgården-Victoriahuset, Läckö	Naturumsföreståndare och personal på naturum	Evelina Selander
Naturum huvudmannaträff	18 nov	Stockholm	Huvudmän till naturum	Evelina Selander
Vi återkommer om Reservatskonferens, Förvaltarträff och Nationalparksträff när datum och plats är bestämda.				

Lägesrapporten skickas till nedanstående sändlista och rapporterna finns samlade på www.naturvardsverket.se/lagesrapportskyddadnatur

Sändlista

Naturvårdsdirektörer eller motsvarande, handläggare som arbetar med skydd eller skötsel av natur på länsstyrelser, Laponiatjuottjudus, stiftelsen Tyrestaskogen, kontaktpersoner på Miljödepartementet, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Lantmäteriet, Centrum för naturvägledning och Artdatabanken.

Ansvarig för innehållet är [Ingela Hiltula](#), enhetschef och [Christina Frimodig](#), kommunikatör. Bilden är från Norra Kvill och fotograf är Sven Persson /IBL Bildbyrå.